

De ontwikkeling van de elektriciteits- en aardgasmarkten in België

Jaar 2014

Persbericht

1. Prijzen

1.1 Groothandelsmarkt elektriciteit

De gemiddelde elektriciteitsprijs op de Belgische korte termijnmarkt bedroeg in 2014 EUR 40,8/MWh, een daling van EUR 6,7/MWh (-14.1%) ten opzichte van 2013.

In de periode 2007-2012 was er een relatief goede prijsconvergentie tussen België, Nederland, Frankrijk en Duitsland (de centraal-westelijke Europese of CWE-regio), terwijl die in 2013 verminderde. Deze dalende trend zette zich verder in 2014 waarbij, ook op de lange termijnmarkt, de divergentie tussen Duitsland en de andere landen vergroot. In 2014 kende Duitsland met EUR 35,1/MWh de laagste prijs van de vier landen; dat is ook veruit de laagste prijs in Duitsland voor de volledige periode 2007-2014. Met EUR 46,9/MWh kende België in 2014 dan weer de hoogste prijs; het verschil tussen Duitsland en België bedraagt zo EUR 11,8/MWh. Toch blijven de prijzen in de CWE-regio nog steeds gevoelig lager liggen dan in 2007 en 2008, waarbij opvalt dat de dalende trend sinds 2010 zich enkel in België niet verderzet. Oorzaak hiervoor is de onzekerheid omtrent de beschikbaarheden van nucleaire productie-eenheden.

1.2 Groothandelsmarkt aardgas

De jaarlijks gemiddelde *day ahead* gasprijzen voor België, Nederland en Duitsland vallen nagenoeg samen, wat erop wijst dat er een vlotte grensoverschrijdende aardgashandel mogelijk is tussen deze drie landen.

De gemiddelde gasprijs op de kortetermijnmarkt daalt voor het eerst sinds 2009: in 2014 ligt de gemiddelde *day ahead* prijs op EUR 20,9/MWh tegenover EUR 27,1/MWh in 2013. De gasprijs op de langetermijnmarkt daalt eveneens ten opzichte van 2013, zij het minder sterk, tot EUR 24,3/MWh.

1.3 Retailmarkt elektriciteit en aardgas

Het voorbije jaar - december 2013 tot december 2014 - is de elektriciteitsprijs (enkel energiecomponent) voor huishoudelijke afnemers in België met 3% gestegen. In 2014 steeg de prijs voor KMO's met ongeveer 4%.

Het voorbije jaar daalden de gasprijzen met 7% en 8% voor huishoudelijke afnemers en KMO's. De evolutie van de Belgische energieprijzen voor eindafnemers - zowel elektriciteit als aardgas - hangt dus nauw samen met de evolutie van de prijzen op de groothandelsmarkten.

De analyse van de energiecomponent en de permanente vergelijking van de prijzen tussen België en de buurlanden tonen aan dat de implementatie van het vangnetmechanisme er mede voor heeft gezorgd dat de Belgische energieprijzen zich naar het gemiddelde van de ons omringende landen toe bewegen. Daarbij is het belangrijk te vermelden dat de energieprijs is samengesteld uit verschillende componenten en dat het vangnetmechanisme¹ zich enkel toespitst op de zuivere energiecomponent.

Niettemin stellen we vast dat sinds augustus 2013 de gemiddelde prijs voor elektriciteit in België het gemiddelde prijsniveau in de buurlanden volgt, maar dat deze vanaf de tweede helft van 2014 opnieuw boven het gemiddelde uitstijgt. Eind december 2014 ligt de gemiddelde Belgische elektriciteitsprijs 9% hoger dan de gemiddelde prijs in de buurlanden.

Voor gas ligt de gemiddelde prijs in België rond het gemiddelde van de buurlanden. Eind december 2014 stijgt de gasprijs voor KMO's met 1% boven het gemiddelde van de buurlanden uit.

Rekening houdend met alle componenten van de elektriciteitsfactuur betaalt een Belgische huishoudelijke afnemer, eind 2014, gemiddeld 199,7 EUR/MWh voor zijn elektriciteit en een KMO 188,7 EUR/MWh. Voor aardgas bedraagt de gemiddelde totaalprijs 62,6 EUR/MWh voor een huishoudelijke afnemer, terwijl een KMO een gemiddelde prijs van 48,50 EUR/MWh betaalt.

¹ Het vangnetmechanisme loopt tot en met 31 december 2017.

1.4 Productaanbod

Elk jaar stijgt het aantal leveranciers op de Belgische energiemarkt. Een overzicht van het aantal actieve energieleveranciers vindt u in sectie 2 van dit persbericht. Deze evolutie zorgt ook voor een groter productaanbod op de elektriciteits- en aardgasmarkt. Over de drie gewesten worden door de leveranciers in december 2014 meer dan 30 verschillende producten aangeboden.

Het productaanbod is echter steeds een momentopname die van maand tot maand kan verschillen. Er doen zich wel een aantal evoluties voor op de markt, die zeker verdere opvolging vereisen.

Zo passen leveranciers soms hun productaanbod aan en halen daarbij bepaalde producten van de markt of passen de prijs(formule)² van producten aan zonder dat aan de naamgeving iets wordt gewijzigd. Deze producten worden vanaf dat moment 'slapende' producten. Slapende producten worden niet meer aangeboden aan nieuwe klanten maar lopende contracten blijven wel bestaan. Er zijn dan niet langer tarieffiches beschikbaar en het slapend product verschijnt ook niet meer in de resultaten van de prijsvergelijkingswebsites. Op die manier is transparante prijsinformatie niet beschikbaar voor de markt.

2. Leverancierswissels³ en marktaandeelen

Na het erg woelige jaar 2012, waarin vooral in Vlaanderen een recordaantal klanten van energieleverancier wisselde, was in 2013 vooral de Waalse markt bijzonder actief. Ook de richting van de verschuivingen van de klanten was anders in de verschillende gewesten. In 2014 zagen we dat de beweging tussen de historische leveranciers en de nieuwkomers in Vlaanderen verschoven is naar een dynamiek tussen de uitdagers onder de energieleveranciers, waardoor de marktaandeelen relatief stabiel bleven. In Wallonië en

² Prijsaanpassingen aan producten die enkel aan nieuwe klanten worden aangeboden vallen niet onder de toepassing van het vangnetmechanisme, waardoor de CREG hierop geen controle kan uitvoeren.

³ Een 'leverancierswissel' of 'switch' definiëren we als elke bewuste keuze van een elektriciteits- of aardgasklant om over te stappen van een energieleverancier naar een andere. Nieuwe woningen of bedrijven die in gebruik genomen worden, verhuisbewegingen zonder leverancierswissel of de overgang van klanten naar de distributienetbeheerder in het kader van de sociale openbare dienstverplichtingen, zijn bijgevolg niet inbegrepen.

Brussel blijft de basisstroom van de historische energieleveranciers naar de uitdagers in 2014 doorlopen, weliswaar ook met minder effecten op de marktaandelen dan in 2013.

De activiteitsgraad inzake het overstappen op een nieuwe elektriciteits- of aardgasleverancier was in Wallonië en Brussel hoger dan in 2013, maar het aantal klanten dat overstapte nam af in Vlaanderen. Het aantal gezinnen en bedrijven dat van energieleverancier veranderde, bleef voor heel België wel opvallend hoog in 2014. Hoewel er nog geen data beschikbaar zijn voor de rest van Europa hoeft er geen twijfel over te bestaan dat onze energiemarkt zich opnieuw in de top van Europa handhaaft wat klantendynamiek betreft. De bereidheid van de klanten om te wisselen van energieleverancier is dus niet uitgedoofd!

	2013	2014
Brussel – elektriciteit	14,3 %	9,6 %
Vlaanderen – elektriciteit	15,4 %	11,9 %
Wallonië – elektriciteit	13,6 %	12,7 %
Brussel – aardgas	18,3 %	10,5 %
Vlaanderen – aardgas	18,7 %	13,9 %
Wallonië – aardgas	21,2 %	15,9 %

Tabel 1 Relatief aantal toegangspunten dat van energieleverancier wisselde in 2013 en 2014

De constante inzet van de Belgische regulatoren voor het creëren van transparantie en het sensibiliseren van de energieafnemers speelt een sleutelrol in het verklaren van de dynamiek van de evoluties op de energiemarkt. Andere factoren die het actief wisselen van energieleverancier ondersteunen, zijn onder andere het groeiende aantal vergelijkingswebsites dat ter beschikking is van de energieafnemers, de herhaling van de campagne 'Durf vergelijken' die op lokaal niveau neutraal advies bood aan klanten die ondersteuning nodig hebben om op de markt actief te worden en de organisatie van groepsaankopen.

Het is daarmee niet meer dan logisch dat ook de evoluties van de marktaandelen in 2014 in lijn blijven met deze hoge activiteitsgraad. De marktaandelen zijn een overtuigend bewijs dat een reële concurrentie op de Belgische energiemarkten een feit is. De marktaandelen van de uitdagers volgden in 2014 verder het ingeslagen pad en stegen voor velen onder hen tot het hoogste niveau ooit. Toch zien we een wijziging in de bewegingen. Deze verlopen minder eenduidig van de historische spelers naar de nieuwkomers, maar verschuiven eerder naar

bewegingen van klanten tussen nieuwkomers onderling. Dit heeft een impact op de evolutie van de concentratie-indexen, die daardoor minder vooruitgang boeken dan in 2012 en 2013 het geval was. Toch geeft de evolutie van de concentratie-indexen aan dat de energiemarkt globaal genomen nog steeds verder evolueert naar een concurrentiële toestand.

	2013	2014
Brussel – elektriciteit	5.902	5.442
Vlaanderen – elektriciteit	2.640	2.597
Wallonië – elektriciteit	3.334	3.209
Brussel – aardgas	5.721	5.223
Vlaanderen – aardgas	2.334	2.297
Wallonië – aardgas	3.195	2.825

Tabel 2 Herfindahl-Hirschmann-index⁴: concentratie van de markt in 2013 en 2014 obv aantal toegangspunten

Ten slotte geeft ook het aantal actieve energieleveranciers een inzicht in de graad van concurrentie op de energiemarkt. Onderstaande tabel geeft aan dat het aantal actieve leveranciers eind 2014 in de verschillende gewesten opnieuw minstens gelijk of hoger lag dan eind 2013, en dit zowel voor elektriciteit als voor aardgas. Hieruit kunnen we ook afleiden dat de elektriciteits- en aardgasmarkten in België in 2014 op een concurrentieel niveau bleven.

	2013	2014
Brussel – elektriciteit	17	19
Vlaanderen – elektriciteit	34	44
Wallonië – elektriciteit	24	28
Brussel – aardgas	12	14
Vlaanderen – aardgas	30	37
Wallonië – aardgas	20	27

Tabel 3 Aantal actieve elektriciteits- en gasleveranciers op 31/12/2013 en 31/12/2014

⁴ De HHI index is een vaak gebruikte maatstaf voor de concentratiegraad in een economische sector en zegt dus iets over de mate van concurrentie. Een monopolie (100% van de markt) stemt overeen met 10000. De ideale waarde (gelijke verdeling van de markt tussen leveranciers) is dus gelijk aan 10000/n leveranciers.

3. Hernieuwbare energie

Via zijn jaarlijkse eindafrekening krijgt elke eindafnemer informatie over de oorsprong van de elektriciteit die door zijn leverancier wordt geleverd: de "*fuel mix*" of brandstofmix.

De regionale regulatoren staan in voor de controle en goedkeuring van de *fuel mix* die elke elektriciteitsleverancier jaarlijks rapporteert. Voor elektriciteit die wordt geproduceerd op basis van hernieuwbare energiebronnen is deze controle gebaseerd op het gebruik van garanties van oorsprong die op Europese schaal kunnen worden verhandeld. Voor elektriciteit die in België wordt geproduceerd op basis van hernieuwbare energiebronnen worden de garanties van oorsprong ook toegekend door de vier Belgische regulatoren.

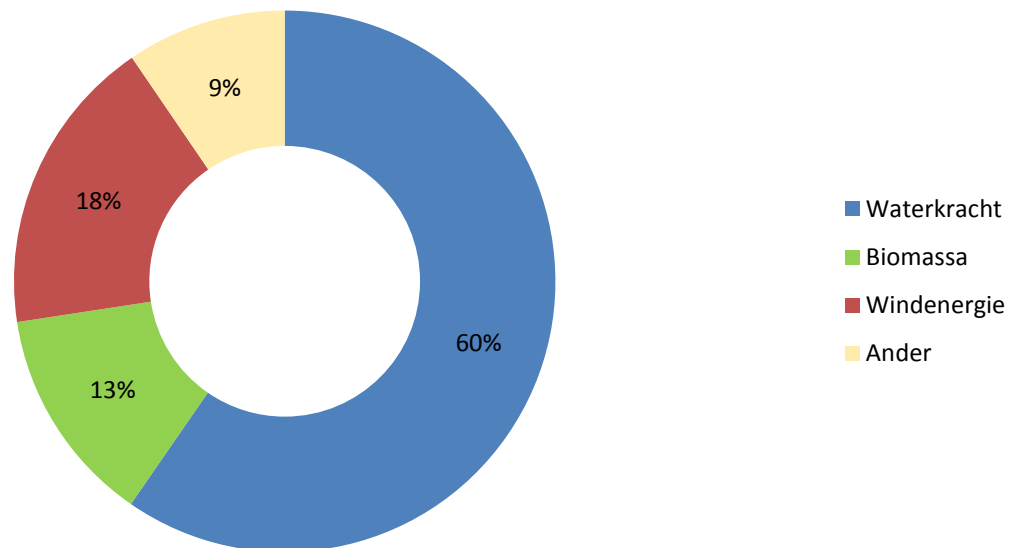
Voor 2014 was 28% van de elektriciteit die in België geleverd werd (48% in Brussel, 28% in Vlaanderen en 24% in Wallonië) afkomstig van hernieuwbare energiebronnen. In 2013 bedroeg dit percentage 31%, een duidelijke vermindering ten opzichte van vroeger (48% in 2012). Dit bevestigt de impact van de afschaffing van het mechanisme voor de gedeeltelijke vrijstelling van de federale bijdrage op basis van de hernieuwbare fractie in 2012.

Net zoals de voorbije jaren was de meeste hernieuwbare elektriciteit die in 2014 werd geleverd afkomstig van hydro-installaties (ongeveer 60%). Het aandeel van de biomassacentrales is in 2014 gedaald tot 13%, in het voordeel van de windmolenparken en de andere installaties die instonden voor respectievelijk 18% en 9% van de geleverde hernieuwbare energie. De daling van het aandeel van de biomassacentrales kan o.a. worden verklaard door de stillegging van de productie van belangrijke sites in Vlaanderen en Wallonië.

58% van de garanties van oorsprong die in België gebruikt worden zijn afkomstig uit Scandinavië (IJsland, Noorwegen, Denemarken, Zweden en Finland). Deze proportie is sterk vergelijkbaar met vorig jaar (60% in 2013), maar is wel een duidelijke daling in vergelijking met 2012 (84%).

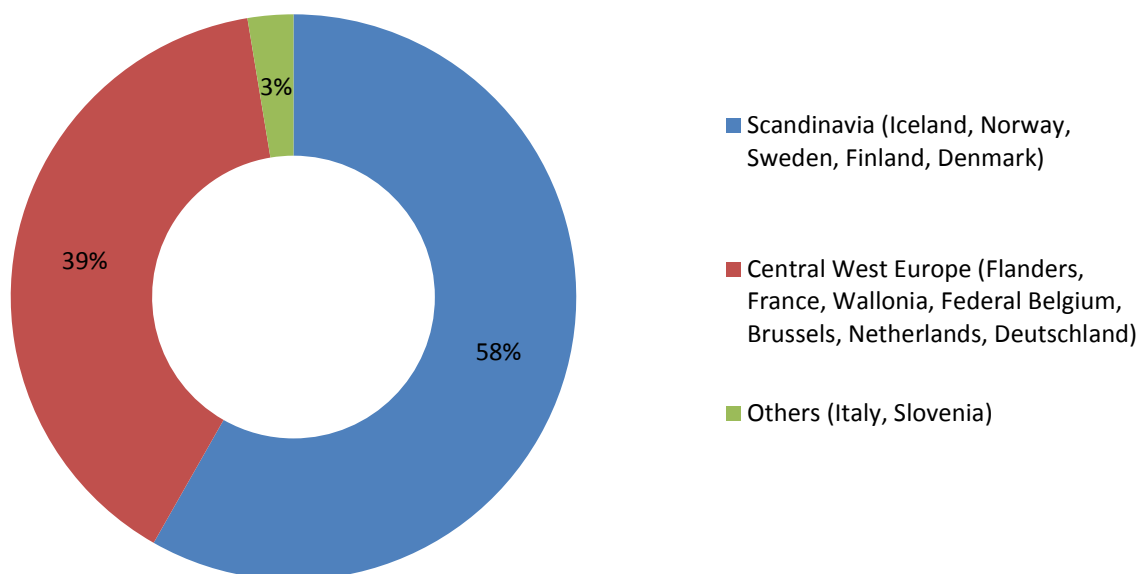
39% van de garanties van oorsprong waren afkomstig uit de CWE-zone: Vlaanderen, Frankrijk, Wallonië, Federaal België, Brussel, Nederland en Duitsland. Hiermee blijft deze zone de tweede meest belangrijke zone van oorsprong. Deze proportie blijft stabiel in vergelijking met 2013 (37%), maar is wel een duidelijke stijging in vergelijking met 2012 (14%).

Het aandeel hernieuwbare elektriciteit dat in België werd geproduceerd bleef stabiel: 25%. Het is wel belangrijk op te merken dat slechts een gedeelte van de in België geproduceerde hernieuwbare elektriciteit verhandelbare garanties van oorsprong heeft. Geproduceerde elektriciteit die men zelf verbruikt, krijgt immers geen verhandelbare garanties van oorsprong. In 2014 hebben de *offshore* windmolenparken voor het eerst garanties van oorsprong voor hun productie ontvangen. De eerste federale garanties van oorsprong werden geannuleerd voor de *fuel mix* 2014 van Vlaanderen.

Figuur 1: % Energiebron van groene levering 2014

Figuur 2: % Herkomst van groene levering 2014

4. Energieproductie – verbruik - afname

4.1 Elektriciteit

Sinds 2006 vertoont de belasting van het Elia-net⁵ een lineair dalende trend die in 2014 werd voortgezet: de totale elektriciteitsafname van het transmissienet bedroeg 77,1 TWh in 2014, een daling van 4,1% in vergelijking met 2013. De afname bedroeg 80,6 TWh in 2013, tegenover 81,7 TWh in 2012 en 83,3 TWh in 2011.

Het verbruik in 2014 wordt verdeeld tussen de industriële afnemers die op het Elia⁶-net zijn aangesloten en de afnames van de distributienetbeheerders, voor respectievelijk 36% en 64%. Het hoogste verbruikspeil op het Elia-net werd vastgesteld op 4 december 2014 om 18u00 en bedroeg 12.736 MW tegenover 13.385 MW in 2013.

⁵ De opmeting die uitgevoerd worden door Elia zijn geen weergave van het algemene elektriciteitsverbruik maar de belasting op haar net geeft wel een goede indicatie van het verbruik in elektriciteit, vooral wat de evolutie ervan betreft.

⁶ Dit verbruik komt overeen met de afname van de cliënten die op het Elia-net aangesloten zijn alsook hun lokale productie.

Het invoersaldo bereikte in 2014 een recordwaarde van 17,6 TWh. Met een stijging van 82,6% in vergelijking met 2013 werd hiermee het hoogste invoerpeil uit de periode 2006-2014 bereikt. De fysieke uitwisselingen van elektriciteit met de buurlanden bedroegen 26 TWh in 2014, dit is een stijging van 4,8% in vergelijking met 2013.

De kerncentrales hebben 32,1 TWh geproduceerd, dit lag in de lijn van de dalende tendens van 2012 en 2013. Ter vergelijking: het gemiddelde verbruik in de periode 2007-2011 bedroeg 45,2 TWh. Deze daling is het gevolg van de onbeschikbaarheden van Doel 3 en Tihange 2 vanaf maart 2014 en Doel 4 van begin augustus tot eind december 2014.

De productie van de eenheden die elektriciteit op basis van aardgas produceren vertoonde sinds 2012 eveneens een dalende tendens. In 2014 hebben ze 16,3 TWh geproduceerd tegenover gemiddeld 24,9 TWh in de periode 2007-2011. Doordat de kerncentrales en de centrales op aardgas minder elektriciteit hebben geproduceerd, werd er in 2014 meer ingevoerd. Windmolenparken produceerden 2,4 TWh (waarvan 2,2 TWh *offshore*) en steenkoolcentrales 3,2 TWh.

4.2 Aardgas

De Belgische aardgasconsumptie kende in 2014 een drastische terugval door het uitzonderlijk milde weer en de dalende trend van het industrieel aardgasverbruik, alsook van de aanwending van aardgas voor elektriciteitsproductie. De aardgasconsumptie bedroeg 160,4 TWh in 2014 tegenover 183,2 TWh in 2013.

De industriële ondernemingen die rechtstreeks zijn aangesloten op het net van Fluxys Belgium verbruikten 41,2 TWh (-3,9% in vergelijking met 2013) en de elektriciteitscentrales 39,7 TWh (- 6,7% in vergelijking met 2013). De rest, 79,5 TWh (-18,8% ten opzichte van 2013), werd geïnjecteerd in de distributienetten.

De temperatuur had een duidelijke impact op de daling van het verbruik op de distributienetten want de gezinnen, de grootste groep die is aangesloten op het distributienet, zagen hun verwarmingsbehoefte sterk dalen.

Als gevolg van de daling van de elektriciteitsproductie door de aardgascentrales daalde het verbruik van deze productie-eenheden eveneens in vergelijking met 2013. De reden hiervoor is de negatieve marge tussen de groothandelsprijzen voor elektriciteit opgewekt met aardgas en elektriciteit opgewekt met andere grondstoffen (de *clean spark spread*⁷) die nu sinds ruim vier jaar vastgesteld wordt en dit niet alleen in België, maar in heel Noord-West-Europa. Ook de toenemende netto-invoer van elektriciteit speelt hier een belangrijke rol.

Wat de aardgasbevoorrading van België betreft was er een netto-invoer van 44 TWh vanuit het Verenigd Koninkrijk. Dit was niet het geval in 2013, toen dit land een netto-invoerder was van aardgas vanuit België (8 TWh netto). In 2014 was er een netto-uitvoer van aardgas van 154 TWh vanuit Nederland en 160,5 TWh vanuit Noorwegen. De LNG-markt vertoont sinds 2011 een dalende tendens die in 2014 werd verdergezet met een netto volume van 13 TWh.

In 2014 werden er 34 LNG-tankers gelost in de terminal van Zeebrugge, wat goed was voor 30,9 TWh, terwijl er 19 LNG-tankers, goed voor 16,7 TWh, werden geladen. In 2013 werden er 37 LNG-tankers gelost en 21 LNG-tankers geladen.

Daarnaast worden er in de LNG-terminal van Zeebrugge steeds meer vrachtwagens geladen met LNG dat bestemd is voor de verkoop in heel Europa. In 2014 werden er 1.668 vrachtwagens geladen, tegenover 819 in 2013 en de komende jaren zou de vraag hoog blijven.

In tegenstelling tot 2013 waarin de maximale vullingsgraad van de opslaginstallatie van Loenhout lager was dan 90%, bedroeg die 97% in 2014, dit was dus te danken aan de zachte winter 2013 – 2014.

Er werd 198 TWh uitgevoerd naar Frankrijk, dit was 20% meer dan in 2013. De netto-uitvoer naar Duitsland bedroeg dan weer 7 TWh.

---

⁷ *Clean spark spread*: komt overeen met het verschil per uur tussen de marktprijs voor de geproduceerde elektriciteit en de variabele productiekost op korte termijn

Voor meer informatie over dit persbericht:

CREG Annemarie De Vreese, communicatieverantwoordelijke
+32 (0)2.289.76.90
annemarie.devreese@creg.be

VREG Dirk Van Evercooren, directeur marktwerking
+32 (0)2.553.13.60
dirk.vanevercooren@vreg.be

CWaPE Stéphanie Grevesse, woordvoester
+32 (0)81.33.08.44
s.grevesse@cwape.be

BRUGEL Pascal Misselyn, bestuurder, coördinator
+32 (0)2.563.02.02
pmisselyn@brugel.be

De ontwikkeling van de elektriciteits- en aardgasmarkten in België

Jaar 2014

Marktstatistieken

I. MARKTAANDELEN VAN DE ACTIEVE ELEKTRICITEITSLIVERANCIERS OP BASIS VAN GELEVERDE ENERGIE (1)(2)

Marktaandelen actieve elektriciteitsleveranciers in België ⁽³⁾⁽⁴⁾ op basis van de totaal geleverde energie in 2014.	Marktaandelen actieve elektriciteitsleveranciers op het distributienet in het Vlaams Gewest ⁽⁵⁾ op basis van geleverde energie in 2014.																																										
<p>Totaal België: 70,47 TWh</p> <table border="1"> <caption>Marktaandelen België 2014</caption> <thead> <tr> <th>Supplier</th> <th>Share (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>ECS</td><td>29,7%</td></tr> <tr><td>ELECTRABEL</td><td>21,6%</td></tr> <tr><td>EDF LUMINUS</td><td>16,0%</td></tr> <tr><td>ENI GAS & POWER</td><td>6,7%</td></tr> <tr><td>LAMPIRIS</td><td>4,8%</td></tr> <tr><td>EON BELGIUM</td><td>4,0%</td></tr> <tr><td>ESSENT BELGIUM</td><td>2,9%</td></tr> <tr><td>ARCELORMITTAL ENERGY</td><td>2,5%</td></tr> <tr><td>ENECO BELGIE</td><td>2,3%</td></tr> <tr><td>Andere (<2%)</td><td>9,5%</td></tr> </tbody> </table>	Supplier	Share (%)	ECS	29,7%	ELECTRABEL	21,6%	EDF LUMINUS	16,0%	ENI GAS & POWER	6,7%	LAMPIRIS	4,8%	EON BELGIUM	4,0%	ESSENT BELGIUM	2,9%	ARCELORMITTAL ENERGY	2,5%	ENECO BELGIE	2,3%	Andere (<2%)	9,5%	<p>Vlaams Gewest – Distributienetten: 36,02 TWh</p> <table border="1"> <caption>Marktaandelen Vlaams Gewest 2014</caption> <thead> <tr> <th>Supplier</th> <th>Share (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>ECS</td><td>34,3%</td></tr> <tr><td>EDF LUMINUS</td><td>19,8%</td></tr> <tr><td>ELECTRABEL</td><td>15,3%</td></tr> <tr><td>ENI GAS & POWER</td><td>8,9%</td></tr> <tr><td>ESSENT BELGIUM</td><td>4,8%</td></tr> <tr><td>ESSENT BELGIUM</td><td>4,3%</td></tr> <tr><td>LAMPIRIS</td><td>3,1%</td></tr> <tr><td>ENECO BELGIE</td><td>2,3%</td></tr> <tr><td>Andere (<2%)</td><td>7,4%</td></tr> </tbody> </table>	Supplier	Share (%)	ECS	34,3%	EDF LUMINUS	19,8%	ELECTRABEL	15,3%	ENI GAS & POWER	8,9%	ESSENT BELGIUM	4,8%	ESSENT BELGIUM	4,3%	LAMPIRIS	3,1%	ENECO BELGIE	2,3%	Andere (<2%)	7,4%
Supplier	Share (%)																																										
ECS	29,7%																																										
ELECTRABEL	21,6%																																										
EDF LUMINUS	16,0%																																										
ENI GAS & POWER	6,7%																																										
LAMPIRIS	4,8%																																										
EON BELGIUM	4,0%																																										
ESSENT BELGIUM	2,9%																																										
ARCELORMITTAL ENERGY	2,5%																																										
ENECO BELGIE	2,3%																																										
Andere (<2%)	9,5%																																										
Supplier	Share (%)																																										
ECS	34,3%																																										
EDF LUMINUS	19,8%																																										
ELECTRABEL	15,3%																																										
ENI GAS & POWER	8,9%																																										
ESSENT BELGIUM	4,8%																																										
ESSENT BELGIUM	4,3%																																										
LAMPIRIS	3,1%																																										
ENECO BELGIE	2,3%																																										
Andere (<2%)	7,4%																																										
<p>Marktaandelen actieve elektriciteitsleveranciers op de distributienetten en het lokale transmissienet in het Waals Gewest⁽⁵⁾ op basis van geleverde energie in 2014.</p>	<p>Marktaandelen actieve elektriciteitsleveranciers op het distributienet en het regionale transmissienet in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest⁽⁵⁾ op basis van geleverde energie in 2014.</p>																																										
<p>Waals Gewest – Distributienetten en lokaal transportnet: 16,87 TWh</p> <table border="1"> <caption>Marktaandelen Waals Gewest 2014</caption> <thead> <tr> <th>Supplier</th> <th>Share (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>ECS</td><td>33,9%</td></tr> <tr><td>EDF LUMINUS</td><td>20,0%</td></tr> <tr><td>ELECTRABEL</td><td>12,8%</td></tr> <tr><td>LAMPIRIS</td><td>9,0%</td></tr> <tr><td>ENI GAS POWER</td><td>7,1%</td></tr> <tr><td>EON BELGIUM</td><td>5,8%</td></tr> <tr><td>ENECO BELGIE</td><td>4,4%</td></tr> <tr><td>ESSENT BELGIUM</td><td>2,3%</td></tr> <tr><td>Andere (<2%)</td><td>4,8%</td></tr> </tbody> </table>	Supplier	Share (%)	ECS	33,9%	EDF LUMINUS	20,0%	ELECTRABEL	12,8%	LAMPIRIS	9,0%	ENI GAS POWER	7,1%	EON BELGIUM	5,8%	ENECO BELGIE	4,4%	ESSENT BELGIUM	2,3%	Andere (<2%)	4,8%	<p>Brussels Hoofdstedelijk Gewest – Distributienet en regionaal transportnet: 5,267 TWh</p> <table border="1"> <caption>Marktaandelen Brussels Hoofdstedelijk Gewest 2014</caption> <thead> <tr> <th>Supplier</th> <th>Share (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>ECS</td><td>53,7%</td></tr> <tr><td>LAMPIRIS</td><td>14,0%</td></tr> <tr><td>ELECTRABEL</td><td>10,2%</td></tr> <tr><td>EDF LUMINUS</td><td>10,2%</td></tr> <tr><td>ENI GAS POWER</td><td>4,0%</td></tr> <tr><td>EON BELGIUM</td><td>2,9%</td></tr> <tr><td>Andere (<2%)</td><td>5,1%</td></tr> </tbody> </table>	Supplier	Share (%)	ECS	53,7%	LAMPIRIS	14,0%	ELECTRABEL	10,2%	EDF LUMINUS	10,2%	ENI GAS POWER	4,0%	EON BELGIUM	2,9%	Andere (<2%)	5,1%						
Supplier	Share (%)																																										
ECS	33,9%																																										
EDF LUMINUS	20,0%																																										
ELECTRABEL	12,8%																																										
LAMPIRIS	9,0%																																										
ENI GAS POWER	7,1%																																										
EON BELGIUM	5,8%																																										
ENECO BELGIE	4,4%																																										
ESSENT BELGIUM	2,3%																																										
Andere (<2%)	4,8%																																										
Supplier	Share (%)																																										
ECS	53,7%																																										
LAMPIRIS	14,0%																																										
ELECTRABEL	10,2%																																										
EDF LUMINUS	10,2%																																										
ENI GAS POWER	4,0%																																										
EON BELGIUM	2,9%																																										
Andere (<2%)	5,1%																																										

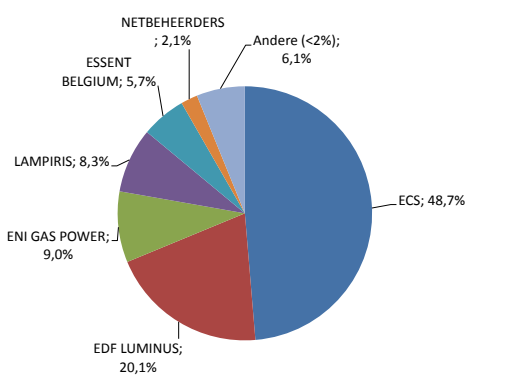
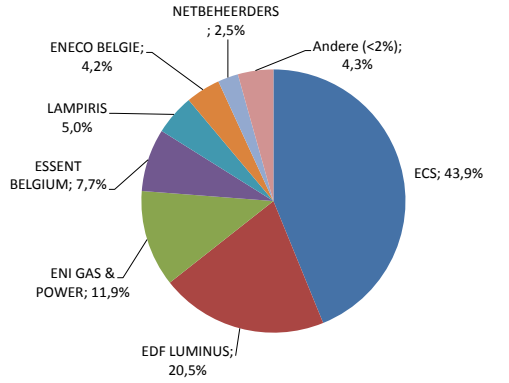
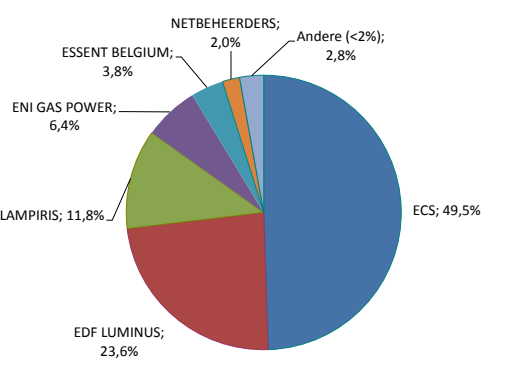
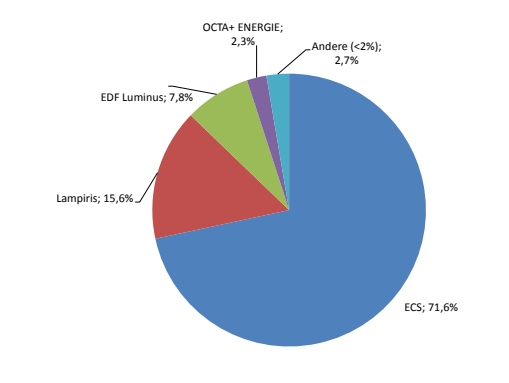

II. MARKTAANDELEN VAN DE ACTIEVE AARDGASLEVERANCIERS OP BASIS VAN GELEVERDE ENERGIE (1)(2)

Marktaandelen actieve aardgasleveranciers in België ⁽³⁾ op basis van totaal geleverde energie in 2014.	Marktaandelen actieve aardgasleveranciers op het distributienet in het Vlaams Gewest ⁽⁵⁾ op basis van geleverde energie in 2014.																																														
<p>Totaal België : 160,4 TWh</p> <table border="1"> <caption>Marktaandelen actieve aardgasleveranciers in België (2014)</caption> <thead> <tr> <th>Supplier</th> <th>Share (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>Eni Gas & Power NV</td><td>25,6</td></tr> <tr><td>andere (<2%)</td><td>8,6</td></tr> <tr><td>ECS</td><td>19,7</td></tr> <tr><td>GDF Suez</td><td>12,5</td></tr> <tr><td>EDF Luminus</td><td>9,6</td></tr> <tr><td>Statoil ASA</td><td>6,6</td></tr> <tr><td>Wingas</td><td>5,6</td></tr> <tr><td>Lampiris</td><td>4,4</td></tr> <tr><td>Gas Natural Europe</td><td>3,1</td></tr> <tr><td>Essent Belgium</td><td>2,2</td></tr> <tr><td>RWE S&T</td><td>2,1</td></tr> </tbody> </table>	Supplier	Share (%)	Eni Gas & Power NV	25,6	andere (<2%)	8,6	ECS	19,7	GDF Suez	12,5	EDF Luminus	9,6	Statoil ASA	6,6	Wingas	5,6	Lampiris	4,4	Gas Natural Europe	3,1	Essent Belgium	2,2	RWE S&T	2,1	<p>Vlaams Gewest - Distributienetten: 54,20 TWh</p> <table border="1"> <caption>Marktaandelen actieve aardgasleveranciers op het distributienet in het Vlaams Gewest (2014)</caption> <thead> <tr> <th>Supplier</th> <th>Share (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>ECS</td><td>36,7</td></tr> <tr><td>andere (<2%)</td><td>7,1</td></tr> <tr><td>Eni gas & power</td><td>17,6</td></tr> <tr><td>EDF Luminus</td><td>15,1</td></tr> <tr><td>Lampiris</td><td>6,4</td></tr> <tr><td>Essent Belgium</td><td>5,6</td></tr> <tr><td>Eneco Belgie</td><td>3,7</td></tr> <tr><td>Wingas</td><td>3,3</td></tr> <tr><td>Gas Natural Europe</td><td>2,3</td></tr> <tr><td>ENI SPA</td><td>2,0</td></tr> </tbody> </table>	Supplier	Share (%)	ECS	36,7	andere (<2%)	7,1	Eni gas & power	17,6	EDF Luminus	15,1	Lampiris	6,4	Essent Belgium	5,6	Eneco Belgie	3,7	Wingas	3,3	Gas Natural Europe	2,3	ENI SPA	2,0
Supplier	Share (%)																																														
Eni Gas & Power NV	25,6																																														
andere (<2%)	8,6																																														
ECS	19,7																																														
GDF Suez	12,5																																														
EDF Luminus	9,6																																														
Statoil ASA	6,6																																														
Wingas	5,6																																														
Lampiris	4,4																																														
Gas Natural Europe	3,1																																														
Essent Belgium	2,2																																														
RWE S&T	2,1																																														
Supplier	Share (%)																																														
ECS	36,7																																														
andere (<2%)	7,1																																														
Eni gas & power	17,6																																														
EDF Luminus	15,1																																														
Lampiris	6,4																																														
Essent Belgium	5,6																																														
Eneco Belgie	3,7																																														
Wingas	3,3																																														
Gas Natural Europe	2,3																																														
ENI SPA	2,0																																														
<p>Marktaandelen actieve aardgasleveranciers op het distributienet in het Waals Gewest⁽⁵⁾ op basis van geleverde energie in 2014.</p>	<p>Marktaandelen actieve aardgasleveranciers op het distributienet in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest⁽⁵⁾ op basis van geleverde energie in 2014.</p>																																														
<p>Waals Gewest - Distributienetten: 16,83 TWh</p> <table border="1"> <caption>Marktaandelen actieve aardgasleveranciers op het distributienet in het Waals Gewest (2014)</caption> <thead> <tr> <th>Supplier</th> <th>Share (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>ECS</td><td>37,7</td></tr> <tr><td>andere (<2%)</td><td>6,8</td></tr> <tr><td>EDF Luminus</td><td>21,6</td></tr> <tr><td>Lampiris</td><td>13,6</td></tr> <tr><td>Eni gas & power</td><td>12,4</td></tr> <tr><td>Gas Natural Fenosa</td><td>3,6</td></tr> <tr><td>Wingas</td><td>2,3</td></tr> <tr><td>Netbeheerders</td><td>2,1</td></tr> </tbody> </table>	Supplier	Share (%)	ECS	37,7	andere (<2%)	6,8	EDF Luminus	21,6	Lampiris	13,6	Eni gas & power	12,4	Gas Natural Fenosa	3,6	Wingas	2,3	Netbeheerders	2,1	<p>Brussels Hoofdstedelijk Gewest – Distributienet: 8,544 TWh</p> <table border="1"> <caption>Marktaandelen actieve aardgasleveranciers op het distributienet in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (2014)</caption> <thead> <tr> <th>Supplier</th> <th>Share (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>ECS</td><td>59,6</td></tr> <tr><td>andere (<2%)</td><td>2,6</td></tr> <tr><td>Lampiris</td><td>15,6</td></tr> <tr><td>Eni gas & power</td><td>11,4</td></tr> <tr><td>EDF Luminus</td><td>8,2</td></tr> <tr><td>Octa+ Energie</td><td>2,5</td></tr> </tbody> </table>	Supplier	Share (%)	ECS	59,6	andere (<2%)	2,6	Lampiris	15,6	Eni gas & power	11,4	EDF Luminus	8,2	Octa+ Energie	2,5														
Supplier	Share (%)																																														
ECS	37,7																																														
andere (<2%)	6,8																																														
EDF Luminus	21,6																																														
Lampiris	13,6																																														
Eni gas & power	12,4																																														
Gas Natural Fenosa	3,6																																														
Wingas	2,3																																														
Netbeheerders	2,1																																														
Supplier	Share (%)																																														
ECS	59,6																																														
andere (<2%)	2,6																																														
Lampiris	15,6																																														
Eni gas & power	11,4																																														
EDF Luminus	8,2																																														
Octa+ Energie	2,5																																														

III. MARKTAANDELEN VAN DE ACTIEVE ELEKTRICITEITSLEVERANCIERS OP BASIS VAN HET AANTAL BELEVERDE TOEGANGSPUNTEN

Marktaandelen actieve elektriciteitsleveranciers in België op basis van het aantal toegangspunten op 31 december 2014.	Marktaandelen actieve elektriciteitsleveranciers in het Vlaams Gewest op basis van het aantal toegangspunten op 31 december 2014.																																		
<p>Totaal België: 5.763.117 toegangspunten</p> <table border="1"> <caption>Market shares in Belgium</caption> <thead> <tr> <th>Company</th> <th>Share (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ECS</td> <td>48,7%</td> </tr> <tr> <td>EDF LUMINUS</td> <td>20,1%</td> </tr> <tr> <td>ENI GAS POWER</td> <td>9,0%</td> </tr> <tr> <td>LAMPIRIS</td> <td>8,3%</td> </tr> <tr> <td>ESSENT BELGIUM</td> <td>5,7%</td> </tr> <tr> <td>NETBEHEERDERS</td> <td>2,1%</td> </tr> <tr> <td>Andere (<2%)</td> <td>6,1%</td> </tr> </tbody> </table>	Company	Share (%)	ECS	48,7%	EDF LUMINUS	20,1%	ENI GAS POWER	9,0%	LAMPIRIS	8,3%	ESSENT BELGIUM	5,7%	NETBEHEERDERS	2,1%	Andere (<2%)	6,1%	<p>Vlaams Gewest: 3.329.661 toegangspunten</p> <table border="1"> <caption>Market shares in Flanders</caption> <thead> <tr> <th>Company</th> <th>Share (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ECS</td> <td>43,9%</td> </tr> <tr> <td>ENI GAS & POWER</td> <td>11,9%</td> </tr> <tr> <td>EDF LUMINUS</td> <td>20,5%</td> </tr> <tr> <td>ESSENT BELGIUM</td> <td>7,7%</td> </tr> <tr> <td>LAMPIRIS</td> <td>5,0%</td> </tr> <tr> <td>ENECO BELGIE</td> <td>4,2%</td> </tr> <tr> <td>NETBEHEERDERS</td> <td>2,5%</td> </tr> <tr> <td>Andere (<2%)</td> <td>4,3%</td> </tr> </tbody> </table>	Company	Share (%)	ECS	43,9%	ENI GAS & POWER	11,9%	EDF LUMINUS	20,5%	ESSENT BELGIUM	7,7%	LAMPIRIS	5,0%	ENECO BELGIE	4,2%	NETBEHEERDERS	2,5%	Andere (<2%)	4,3%
Company	Share (%)																																		
ECS	48,7%																																		
EDF LUMINUS	20,1%																																		
ENI GAS POWER	9,0%																																		
LAMPIRIS	8,3%																																		
ESSENT BELGIUM	5,7%																																		
NETBEHEERDERS	2,1%																																		
Andere (<2%)	6,1%																																		
Company	Share (%)																																		
ECS	43,9%																																		
ENI GAS & POWER	11,9%																																		
EDF LUMINUS	20,5%																																		
ESSENT BELGIUM	7,7%																																		
LAMPIRIS	5,0%																																		
ENECO BELGIE	4,2%																																		
NETBEHEERDERS	2,5%																																		
Andere (<2%)	4,3%																																		
<p>Marktaandelen actieve elektriciteitsleveranciers in het Waals Gewest op basis van het aantal toegangspunten op 1 december 2014.</p>	<p>Marktaandelen actieve elektriciteitsleveranciers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op basis van het aantal toegangspunten op 31 december 2014.</p>																																		
<p>Waals Gewest: 1.797.250 toegangspunten</p> <table border="1"> <caption>Market shares in Walloon Region</caption> <thead> <tr> <th>Company</th> <th>Share (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ECS</td> <td>49,5%</td> </tr> <tr> <td>EDF LUMINUS</td> <td>23,6%</td> </tr> <tr> <td>LAMPIRIS</td> <td>11,8%</td> </tr> <tr> <td>ENI GAS POWER</td> <td>6,4%</td> </tr> <tr> <td>ESSENT BELGIUM</td> <td>3,8%</td> </tr> <tr> <td>NETBEHEERDERS</td> <td>2,0%</td> </tr> <tr> <td>Andere (<2%)</td> <td>2,8%</td> </tr> </tbody> </table>	Company	Share (%)	ECS	49,5%	EDF LUMINUS	23,6%	LAMPIRIS	11,8%	ENI GAS POWER	6,4%	ESSENT BELGIUM	3,8%	NETBEHEERDERS	2,0%	Andere (<2%)	2,8%	<p>Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 636.206 toegangspunten</p> <table border="1"> <caption>Market shares in Brussels</caption> <thead> <tr> <th>Company</th> <th>Share (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ECS</td> <td>71,6%</td> </tr> <tr> <td>Lampiris</td> <td>15,6%</td> </tr> <tr> <td>EDF Luminus</td> <td>7,8%</td> </tr> <tr> <td>OCTA+ ENERGIE</td> <td>2,3%</td> </tr> <tr> <td>Andere (<2%)</td> <td>2,7%</td> </tr> </tbody> </table>	Company	Share (%)	ECS	71,6%	Lampiris	15,6%	EDF Luminus	7,8%	OCTA+ ENERGIE	2,3%	Andere (<2%)	2,7%						
Company	Share (%)																																		
ECS	49,5%																																		
EDF LUMINUS	23,6%																																		
LAMPIRIS	11,8%																																		
ENI GAS POWER	6,4%																																		
ESSENT BELGIUM	3,8%																																		
NETBEHEERDERS	2,0%																																		
Andere (<2%)	2,8%																																		
Company	Share (%)																																		
ECS	71,6%																																		
Lampiris	15,6%																																		
EDF Luminus	7,8%																																		
OCTA+ ENERGIE	2,3%																																		
Andere (<2%)	2,7%																																		

IV. MARKTAANDELEN VAN DE ACTIEVE AARDGASLEVERANCIERS OP BASIS VAN HET AANTAL BELEVERDE TOEGANGSPUNTEN

Marktaandelen actieve aardgasleveranciers in België op basis van het aantal toegangspunten op 31 december 2014.	Marktaandelen actieve aardgasleveranciers in het Vlaams Gewest op basis van het aantal toegangspunten op 31 december 2014.																																		
<p>Totaal België : 3.156.460 toegangspunten</p> <table border="1"> <caption>Marktaandelen België (31 dec 2014)</caption> <thead> <tr> <th>Supplier</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>ECS</td><td>44,9%</td></tr> <tr><td>EDF Luminus</td><td>18,3%</td></tr> <tr><td>Lampiris</td><td>10,6%</td></tr> <tr><td>Eni Gas & Power</td><td>9,9%</td></tr> <tr><td>Essent Belgium</td><td>6,7%</td></tr> <tr><td>andere (<2%)</td><td>6,7%</td></tr> <tr><td>netbeheerders</td><td>2,9%</td></tr> </tbody> </table>	Supplier	Percentage	ECS	44,9%	EDF Luminus	18,3%	Lampiris	10,6%	Eni Gas & Power	9,9%	Essent Belgium	6,7%	andere (<2%)	6,7%	netbeheerders	2,9%	<p>Vlaams Gewest: 2.042.308 toegangspunten</p> <table border="1"> <caption>Marktaandelen Vlaams Gewest (31 dec 2014)</caption> <thead> <tr> <th>Supplier</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>ECS</td><td>40,7%</td></tr> <tr><td>Eni gas & power</td><td>13,1%</td></tr> <tr><td>EDF Luminus</td><td>18,1%</td></tr> <tr><td>Essent Belgium</td><td>9,3%</td></tr> <tr><td>Lampiris</td><td>8,0%</td></tr> <tr><td>Eneco België</td><td>5,5%</td></tr> <tr><td>netbeheerders</td><td>3,0%</td></tr> <tr><td>Octa+ Energie</td><td>2,3%</td></tr> </tbody> </table>	Supplier	Percentage	ECS	40,7%	Eni gas & power	13,1%	EDF Luminus	18,1%	Essent Belgium	9,3%	Lampiris	8,0%	Eneco België	5,5%	netbeheerders	3,0%	Octa+ Energie	2,3%
Supplier	Percentage																																		
ECS	44,9%																																		
EDF Luminus	18,3%																																		
Lampiris	10,6%																																		
Eni Gas & Power	9,9%																																		
Essent Belgium	6,7%																																		
andere (<2%)	6,7%																																		
netbeheerders	2,9%																																		
Supplier	Percentage																																		
ECS	40,7%																																		
Eni gas & power	13,1%																																		
EDF Luminus	18,1%																																		
Essent Belgium	9,3%																																		
Lampiris	8,0%																																		
Eneco België	5,5%																																		
netbeheerders	3,0%																																		
Octa+ Energie	2,3%																																		
<p>Marktaandelen actieve aardgasleveranciers in het Waals Gewest op basis van het aantal toegangspunten op 1 december 2014.</p>	<p>Marktaandelen actieve aardgasleveranciers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op basis van het aantal toegangspunten op 31 december 2014.</p>																																		
<p>Waals Gewest: 688.426 toegangspunten</p> <table border="1"> <caption>Marktaandelen Waals Gewest (1 dec 2014)</caption> <thead> <tr> <th>Supplier</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>ECS</td><td>43,4%</td></tr> <tr><td>EDF Luminus</td><td>25,6%</td></tr> <tr><td>Lampiris</td><td>15,0%</td></tr> <tr><td>Eni G&P</td><td>5,9%</td></tr> <tr><td>netbeheerders</td><td>4,2%</td></tr> <tr><td>Essent Belgium</td><td>3,2%</td></tr> <tr><td>andere (<2%)</td><td>2,7%</td></tr> </tbody> </table>	Supplier	Percentage	ECS	43,4%	EDF Luminus	25,6%	Lampiris	15,0%	Eni G&P	5,9%	netbeheerders	4,2%	Essent Belgium	3,2%	andere (<2%)	2,7%	<p>Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 425.726 toegangspunten</p> <table border="1"> <caption>Marktaandelen Brussels Hoofdstedelijk Gewest (31 dec 2014)</caption> <thead> <tr> <th>Supplier</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>ECS</td><td>69,8%</td></tr> <tr><td>Lampiris</td><td>16,6%</td></tr> <tr><td>EDF Luminus</td><td>8,2%</td></tr> <tr><td>Octa+ Energie</td><td>2,8%</td></tr> <tr><td>andere (<2%)</td><td>2,6%</td></tr> </tbody> </table>	Supplier	Percentage	ECS	69,8%	Lampiris	16,6%	EDF Luminus	8,2%	Octa+ Energie	2,8%	andere (<2%)	2,6%						
Supplier	Percentage																																		
ECS	43,4%																																		
EDF Luminus	25,6%																																		
Lampiris	15,0%																																		
Eni G&P	5,9%																																		
netbeheerders	4,2%																																		
Essent Belgium	3,2%																																		
andere (<2%)	2,7%																																		
Supplier	Percentage																																		
ECS	69,8%																																		
Lampiris	16,6%																																		
EDF Luminus	8,2%																																		
Octa+ Energie	2,8%																																		
andere (<2%)	2,6%																																		

- (1) Onder 'actieve leveranciers in 2014' verstaan we die leveranciers die effectief energie hebben geleverd in 2014. Leveranciers die in 2014 leveringscontracten hebben afgesloten die ingaan vanaf 2015, zijn dus niet opgenomen.
- (2) De marktaandelen zijn berekend op basis van de hoeveelheid energie (in TWh) geleverd door iedere leverancier en door de netbeheerders aan eindafnemers tussen 1 januari 2014 en 31 december 2014. Die gegevens kunnen lichtjes afwijken van de gegevens meegedeeld door de netbeheerders. De gegevens zijn in sommige gevallen nog te valideren omwille van de toepassing van verschillende allocatiemethoden door de verschillende netbeheerders.
- (3) In deze grafiek worden de gegevens met betrekking tot de distributienetten in de drie gewesten geaggregeerd met de leveringen op het vervoers- of transmissienet.
- (4) Deze cijfers houden geen rekening met de energie geïnjecteerd door lokale productie-eenheden.
- (5) In deze grafiek worden enkel gegevens opgenomen met betrekking tot de levering aan klanten aangesloten op distributienetten (alsook, voor wat betreft elektriciteit, op de lokale transmissienetten).

Deze rapportering is gebaseerd op gegevens ontvangen van de verschillende leveranciers en netbeheerders. De CREG, VREG, CWaPE en BRUGEL kunnen geenszins aansprakelijk worden gesteld voor de juistheid van de in deze rapportering gepubliceerde gegevens. De voorstelling van de gegevens doet geenszins afbreuk aan de bevoegdheidsverdeling tussen, noch aan de rechten en plichten van, de federale en de gewestelijke overheden.